

طلاق

گردآوری و تألیف:

هانیه بلوچی

دکتری روانشناسی سلامت
مدرس، دستگاه پیام نور شیراز

سیده زهرا حسینی

کارشناس ارشد روانشناسی

نشر پرتو رخسید

۱۳۹۶

سرشناسه	: بلوچی، هانیہ، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: طلاق / هانیہ بلوچی، سیدہ زہرا حسینی.
مشخصات نشر	: شیراز: پرتو رخسید، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاہری	: ۸۸ ص.
شابک	: 978-600-98508-9-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: طلاق -- جنبہ های روان شناسی
موضوع	: Divorce -- Psychological aspects
شناسه افزوده	: حسینی، سیدہ زہرا، ۱۳۷۲ -
دہ بندی کنگرہ	: ۱۳۹۶ ۸ طاب / HQ۸۱۴
دہ بندی دیویی	: ۱۵۵/۹۳
شمار کتابشناسی ملی	: ۴۹۶۴۱۹۱

مرکز نشر: شیراز - بوار - بایس کوچه ۱۱ پلاک ۷۸ - ۰۷۱۳۶۲۵۸۱۵۰

ط ا ق

هانیہ بلوچی، سیدہ زہرا حسینی

□□□

ناشر: نشر پرتو رخس

آمادہ سازی کتاب: سید مجتبی جعفری

صفحہ آرا: اطلس دھقانی

□□□

چاپ اول: ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۱-۹-۹۸۵۰۸-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978-600-98508-9-1

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
سخن آغازین.....	۹
پیشگفتار.....	۱۱
مقدمه.....	۱۵
تعریف طلاق.....	۱۷
خانواده و طلاق.....	۱۷
طلاق.....	۱۸
مدل‌های فرایندی طلاق.....	۱۹
نظریه سیستمی کیفیت زناشویی مارکز.....	۱۹
نظریه مثلث عشق استرنبرگ.....	۱۹
نظریه نظم خرد چلبی.....	۲۰
نظریه بوهانون.....	۲۱
دیدگاه ویسمن.....	۲۲
شخصیت.....	۲۵
دیدگاه‌هایی درباره شخصیت.....	۲۷
دیدگاه روانکاوی.....	۲۷
دیدگاه پدیدار شناختی.....	۲۸
دیدگاه یادگیری یا رویکرد رفتاری.....	۲۸
دیدگاه گرایشی.....	۲۸

۲۹.....	دیدگاه پردازش اطلاعات
۲۹.....	دیدگاه صفات
۳۰.....	طبقه‌بندی شخصیت
۳۰.....	بقراط و جالینوس
۳۰.....	کرچمر
۳۱.....	ویلیام شلدون
۳۲.....	زیگموند فروید
۳۲.....	آیزنک
۳۴.....	مدل پنج عامل شخصیت
۳۴.....	پیشینه تاریخی مدل پنج عاملی شخصیت
۳۵.....	مدل پنج عاملی مک کری و کاستا
۳۷.....	ابعاد شخصیت در مدل پنج عاملی مک کری و کاستا
۳۷.....	نوروزگرایی
۳۷.....	برون گرایی
۳۷.....	گشودگی
۳۸.....	مقبولیت
۳۸.....	وظیفه شناسی
۳۸.....	عزت نفس
۴۴.....	افسردگی
۴۴.....	ماهیت افسردگی
۴۵.....	مدل‌های نظری افسردگی
۴۵.....	نظریه‌های روان‌پویشی
۴۷.....	رویکرد رفتاری
۴۹.....	مدل شناختی افسردگی
۵۴.....	نتایج تحقیقات صورت گرفته
۶۳.....	نتیجه‌گیری
۶۳.....	رابطه بین شخصیتی و افسردگی زوجین متقاضی طلاق
۶۷.....	رابطه بین شخصیتی و عزت نفس زوجین متقاضی طلاق
۷۱.....	رابطه بین افسردگی و عزت نفس زوجین متقاضی طلاق
۷۵.....	منابع و مأخذ

سخن آغازین

ازدواج یک مؤلفه بسیار مهم و با ارزش در حیات انسان تلقی می‌گردد. به واسطه ازدواج زن و مرد از طریق یک نیروی ناسرزننده، آیین محبت و عشق به هم جذب می‌شوند، به طور آزادانه و کامل متعهد یکدیگر شده تا وصال پایایی را به عنوان خانواده ایجاد نمایند (احمدی، ۱۳۸۴). خانواده محیطی مقدس، با صلح به زیباترین تعبیر قرآنی محل سکون و آرامش واقعی است (سوره روم، آیه ۲۱) و هر جامعه‌ای برای تداوم و بقا خود نیاز به حفظ و بسط ارزش‌های خود در قالب خانواده دارد. در این بین مشکلات زناشویی می‌تواند باعث ناسازگاری‌هایی در زندگی افراد شود و به اعضای خانواده آسیب برساند (رهنگی، ۱۳۸۴). کانون خانواده همواره تجلی گاه عشق و زندگی است و مشکلات زناشویی بحرانی است که باعث از هم گسستن این کانون می‌شود (کاپلان^۱، ۲۰۰۷). یکی از پیامدهای مشکلات زناشویی طلاق است. طلاق یکی از پیچیده‌ترین پدیده‌های اجتماعی عصر ماست که قطعاً برای گروه بسیاری از انسان‌ها اجتناب ناپذیر است، زیرا گاهی محیط خانواده آن چنان پر آشوب و غیر قابل تحمل می‌گردد که طلاق تنها راه حل باقی مانده است. با این وجود طلاق احساسات تلخ و غیر قابل باوری را به همراه دارد که درک آن برای اغلب خانواده‌ها مشکل است (بوالهیری و همکاران، ۱۳۹۱).

متأسفانه آنچه که امروز در جامعه شاهد آن هستیم این است که تداوم زندگی زناشویی و رضایت از آن به طور فزاینده‌ای روبه کاهش است. گلین^۲ (۱۹۹۸) در یک نظر سنجی دریافت که تنها یک سوم از ازدواج‌ها بعد از ۱۶ سال راضی و با ثبات باقی می‌مانند و حدود ۵۰ درصد از ازدواج‌ها در آمریکا به

1- Kaplan

2- Gelin

طلاق منجر می‌شود و مشکل تعارضات زناشویی بیش از هر مشکل روان‌پزشکی سبب ارجاع جهت دریافت مراقبت‌های بهداشت روانی می‌شود. طبق آمار رسمی در ایران نیز از هر هزار مورد ازدواج، حدود دویست مورد به طلاق منجر می‌شود و ایران چهارمین کشور جهان از نظر میزان نسبت طلاق به ازدواج معرفی شده است در حالیکه ایرانیان مسلمانند و در دین اسلام بر اهمیت و جایگاه خانواده و استحکام آن تاکید فراوانی شده است و از طلاق همواره به عنوان امری منفور یاد شده است که باید سعی در کنترل و کاهش آن داشت (بوالهری و همکاران، ۱۳۹۱).

تجربه‌ی طلاق، سازگاری زوجین را در تمام ابعاد روان‌شناختی، جسمانی، اجتماعی و هیجانی تحت تأثیر قرار می‌دهد و باعث کاهش عملکرد و ناکارآمدی اعضای خانواده پس از طلاق می‌گردد (نام‌نئون و همکاران^۱، ۲۰۱۴). با توجه به معضل بزرگ طلاق و اثرات آن بر روی تمام افراد از قبیل: ایجاد استرس، اضطراب، رفتارهای پر خاشگرانه و ... شناخت علل و عوامل پدیده طلاق می‌تواند تا حدی به راهی در پیشگیری از این اتفاق بنماید (صدرالاشراف، طارسی، شمخانی و افراشته، ۱۳۹۱). بنابراین، با توجه به آن چه که ذکر شد هدف از نگارش کتاب حاضر بررسی رابطه‌ی بین ویژگی‌های شخصیتی، عزت نفس و افسردگی در زوجین متقاضی طلاق می‌باشد.

^۱ - Thompson et al